

Klepet ob zeliščnem čaju

»Materina dušica utrjuje zobe, nas obdari z dobrim počutjem, blaži vnetje grla in požiralnika, ognjič pa preprečuje, da bi nam nagajalo v želodcu, odpravlja menstrualne krče, za povrhu je dober za kri in je pravi zmagovalec pri oskrbi ran, oteklin in podplutb,« je drobec starih modrosti odstrla Martina Hribar in se na mah razgledala po bogati beri, ki jo je pripravila za zeliščarski klepet ob čaju.

Jutri ga bomo imeli. In sicer natanko takrat, ko bo ura odbila tretjo popoldne, pripravili pa ga bomo pred gasilskim domom v Novi vasi na Blokah,« se je Martina Hribar razveselila četrte zeliščarske delavnice in pristavila: »Beseda bo tokrat predvsem o zdravi prehrani, zraven pa bomo uživali v napoju okusnega čaja, pripravljenega iz tisoč in več zdravilnih zeli, o katerih mi je veliko pravila že babica, a se za njene nasvete takrat nisem zme-

kaj bodo o meni, mojih navadah in dejanjih rekli drugi, medtem ko ni bilo nikomur mar, kako se počutim in kaj se godi v moji duši. Za to se ni zmenil nihče. Pa ne zato, ker se ni hotel, ampak zato, ker tega preprosto ni znal. In to me je bolelo. Iz dneva v dan bolj. In se je kopičilo in vse bolj naglo sta rasla bolečina in obup.«

Ugaslo veselje

Bolečina je bila vse hujša tudi v glavi, za povrhu so se vrstile

mori in teži, in tako se je v meni kuhalo in vrelo do leta 1999, ko sem se dokončno zlomila. Sončni žarki so se takrat skrili za najvišje gore, igrivost je zbledela, prav tako je izginil sleherni kanček razposajenosti. Ob meni so bili samo otopeli in ledeni občutki, v naročju pa sem zibala goro za trte bolečine.«

Neomajen cilj

»Ja, hudo je bilo,« je časovni stroj zavrtela za sedem let nazaj. »Tako hudo, da je ves gnev priplaval na površje, začela pa sem ga zlivati na vsakega, ki je prišel mimo. Pa četudi mi ni storil nič hudega. Zadostovalo je že, da se je ob napačnem času znašel na napačnem kraju, torej v moji bližini. In tako sem se naposled po številnih izbruhih bolečine znašla v norišnici, doma pa so

Od ognjiča do vrtničnih cvetov, dobre misli in drugih za zdravje blagodejnih zeli

nila,« se je spominjala otroštva na bregovih Cerkljiškega jezera.

Stroge bloške zapovedi

»Ja, ob vodi sem zrasla. Ko mi je bilo devetnajst let, pa me je delo poklicalo na Bloke in takrat sem se prvič srečala s trdo bloško in včasih celo neusmiljeno naravo. Če smo lahko, na primer, v rodni Žerovnici jasno in glasno povedali svoje mnenje in nas zaradi tega ni nihče obsojal, če pri nas doma nismo nikoli grdo govorili o sovaščanih, je bilo na Blokah povsem drugače. To sem izkusila že po dobrem tednu, ko so se začele za mojim hrbtom širiti podle in iz trte izvite govorice. Pa sem se zasmilila nekaterim prijaznim in dobrosrčnim domačinkam, ki so me naposled seznanile s strogimi pravili, kaj se na Blokah sme in česa ne.«

Pravilom se je sprva, kampak, na vsa usta krohotala, ko si je na Blokah poleg službe našla še moža in se je preselila v Ravne, pa je bila primorana potisniti igrivost in židantost v ozadje. »Vase sem tako rekoč povlekla vse veselje, saj je bilo odtlej pomembno samo,

krvavitve iz nosu, ki zlepa niso pojenjale. »Kri je kapljala tudi tri ure in več in nikakor je nisem mogla ustaviti. Sčasoma me je zato začelo skrbeti, kaj se z menoj godi, in za nasvet sem pobarala zdravnico, ki me je nemudoma napotila na temeljite preiskave, te pa so se končale z operacijo. Bilo je natanko na dan osamosvojitve, ko so mi iz glave izrezali sedem centimetrov velik tumor, in operacija je uspela. A ko so tri dni pozneje pričakovali, da bom začela tekati naokrog, so se uštel. Tudi deseti dan se ni premaknilo na bolje. Kot bi se ustavil čas. In takrat je k meni stopil zdravnik, se mi zazrl globoko v oči in dejal, da so za moje nazadovanje krivi živci. Pravzaprav v meni skrita bolečina. Pa mu nisem verjela. Namesto tega sem si raje zatisnila ušesa in si še naprej nisem hotela priznati, da je z menoj nekaj narobe.«

Pa je nekaj let pozneje po njej udarilo drugič. »Tumor se je razvil na jajčnikih, in ko so zdravniki po operaciji staknili na živčnost. Ampak tudi takrat nisem hotela priznati ne sebi ne drugim, kaj vse me

ostali mož, hči, sin s posebnimi potrebami in naš najmlajši, ki je bil takrat še dojenček.«

Ko je prvi teden tavela po dolgem in sivem hodniku, se je zaman ozirala za njegovim koncem. Teden pozneje ji je v daljavi že uspelo videti njegov rob, ko se ji je slika polagoma povsem razločno narisala pred očmi, pa je začela na hodniku iskati samo sebe. Obenem je hlatala za pojasnili, kaj se z njo godi, za povrhu pa jo je na vsakem koraku spremljalo zdravnikovo vprašanje, kaj se ji plete po glavi. »Vendar mi na plan ni uspelo spraviti niti besede, kaj šele dve. In to čeravno se mi je po glavi podila vrsta misli in so se mi pred očmi risali dogodki iz davne preteklosti. Vendar mi misli ni uspelo urediti. Vse dokler nisem sledila zdravnikovemu nasvetu, naj se odprem naravi, v njenem nedrju poiščem svoje korenine in se zatečem v

»Recept za dobro življenje je, da prek rame vržemo vse skrbi in težave in z naravo spletemo tesno vez,« zatrjuje Martina Hribar. (Foto: Ana Turk)

svet zelišč, ki so za dušo najblagodejnejša.«

Na robu obupa

Lučaj od vrta je posadila več kot pet tisoč sadik in odtlej od ranega jutra do poznega večera kopala po zemlji ter ob pogledu na timijan, ognjič, slez in dobro misel drhtela od sreče in zadovoljstva. »Takrat sem začela verjeti, da narava zdravi in da imajo zelišča ču-

Zaprla se je med štiri stene, ko pa je po nekem deževju vnovič ubrala korake mimo zeliščnega vrta in so se z nje prikradli mikavni vonji, je urno zagazila med zeli in v njej je na mah vzklija ljubezen do zeliščarskega opravila. »Iz globin se je prikradla trdna volja, ki mi je dala toliko moči, da sem sklenila, da ne bom nikoli več popustila, ampak se bom za vsako ceno bo-

dar ne na vso moč, temveč preudarno, mirno in prav nič vpijoče, kar sem, na primer, sama počela pred leti, ko sem za vsako ceno hotela še tisti trenutek priti do cilja in sem zaradi tega nadrla vse mimoideče. Veste, to ni blagodejno ne za dušo ne za ogovorjenega. Vendar takrat nisem znala drugače pokazati, da se dušim. Zatorej: ne skrivajte svojih misli in čustev. Pokažite oboje in odprite se svetu. Če ne drugače, to zanesljivo uspe z zelišči.«

nasvetov in modrosti, brez katerih zeliščarstva ne bi mogla razvejati. Kmalu sem namreč dojela, da se z zelnimi ne gre igrati in da je treba biti do bro podkovan v tem, ako želiš ljudem deliti nasvete.«

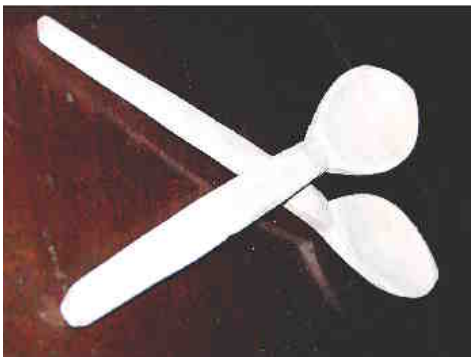
Razkrite misli in čustva

Pri njeni stojnici se je kmalu pomudila tudi Milena Gradišar, predsednica ljubljanskih zeliščarjev, s katero sta se z klepetali za dolge ure. »Med drugim sem ji pripovedovala o bolnišnici in številnih opozorilih zdravnikov, ki so trdili, da sem nervozna. Zaupala sem ji tudi, da sem zadnjemu zdravniku, ki mi je svetoval terapijo z zelišči, obljubila, da ne bom več kuhala zamer in grenkih misli, temveč bom za kraje, v katerih živim, naredila veliko dobrega. Milena me je pri tem spodbudila in mi pomagala. Tako je ob njeni pomoči pred dvema letoma luč sveta ugle dalo društvo za zdravo življenje na Blokah, ki šteje že 43 članov, vsak pa prispeva kamenček v organiziranje krompirjevih piknikov, koncertov, klepetov ob zeliščnem čaju in drugih dogodkov,« je delo v društvu preletela Martina Hribar in pripoved zaokrožila z mislijo, ki jo spremlja na vsakem koraku:

»Na vzpenjačih se in večkrat strmo padajoči poti sem dojela, da je treba spore reševati z zvrhano žlico trdne volje in vse skupaj začiniti s humorjem. A najpomembneje je, da človek nenehno raste in se spreminja ter nikoli ne pričakuje, da se bodo drugi spremenili namesto njega. In da se bori zase, saj se nihče drug ne bo. Ven-

Ognjič preprečuje, da bi nam nagajal želodec, je dober za kri in pravi zmagovalec pri oskrbi ran, oteklin in podplutb.

Martina Hribar poskuša z društvom za zdravo življenje iztrgati iz pozabe stare obrti, med katere je njega dni spadalo tudi bloško žličarstvo.

»Veste, da so Bloke pred leti slovele po jadralnem letalstvu? Zato smo lani pripravili snidenje letalskih veteranov.«

dežno moč, in ko sem bila že trdno odločena, da sem na pravi poti, me je vnovič pokosila bridka izkušnja. Za nakup zelišč sem si namreč sposodila denar in obetala sem si najmanj toliko zaslužka, da bom poplačala dolg. Pa sem nasankala. Kupčijo sem namreč sklenila z zlikovcem, ki je podlo izkoristil moje zaupanje. Ker nisva podpisala pogodbe, ampak sva se zgolj ustno domenila, kako bova poslovala, je gladko izrabil mojo nepazljivost. Tako sem se spet znašla na robu obupa.«

rila in cilj tudi dosegla. Tako sem s klenostjo med drugim premagala celo poraz na ribniškem sejmu, kos sem bila posmehu domačinov in denarni polomiji. In kar je pri tem najnenavadnejše: kljub grenkim trenutkom je v meni nekaj svetlega, in sicer upanje, ki so mi ga vlivali vse pogostejši obiskovalci moje stojnice. K meni je prihajalo tudi vse več dobrih zeliščarjev, s katerimi sem se zapletla v dolge pogovore in mimogrede prešla še veliko poučnih

dar ne na vso moč, temveč preudarno, mirno in prav nič vpijoče, kar sem, na primer, sama počela pred leti, ko sem za vsako ceno hotela še tisti trenutek priti do cilja in sem zaradi tega nadrla vse mimoideče. Veste, to ni blagodejno ne za dušo ne za ogovorjenega. Vendar takrat nisem znala drugače pokazati, da se dušim. Zatorej: ne skrivajte svojih misli in čustev. Pokažite oboje in odprite se svetu. Če ne drugače, to zanesljivo uspe z zelišči.«

Ana Turk

V nedeljo se ve. Nedelo pove!

■ Odkriti smo Slovence, ki kupujejo po sledi visokega svečenika Rave ■ On zmora videti celono, a plevelom vredi, je navdušeno zapisala naša redkopoljena Urša o Milani Deklevi ■ Ekskluzivno razkrivamo, da holesterol ni več na takozvani klopi ■ pasepasepase

Pustolovsko

Pastirsko-pisalsko

Priznalsko

EDEN VEDNO JE NEDELO